

2022-04-12

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten

Dnr LM2022/003229

1. Ny förverkandelagstiftning, SOU 2021:100

SOU 2021:100

Ju2022/00065

Lantmäteriet har beretts möjlighet att svara på remiss om ny förverkandelagstiftning SOU 2021:100.

Utifrån de intressen Lantmäteriet har att bevaka har myndigheten inga synpunkter på förslagen i promemorian, men vill lämna följande kommentarer.

Lantmäteriet har noterat att utredningen i sitt förslag öppnar upp för förverkande av egendom som endast till viss del har förvärvats med brottsvinster. Sakförverkande föreslås alltså inte längre begränsas till egendom som i sin helhet har trätt i stället för utbyte, avsnitt 4.7 *Tillämpningsområdet för sakförverkande ska utvidgas.*

Förslaget torde därför även inkludera fastigheter (dvs. fast egendom) som har förvärvats till viss del med brottsvinster och till viss del med andra (legala) medel. För att säkra förverkande av viss utpekad egendom tillämpas reglerna om beslag. Reglerna om beslag synes enligt nuvarande formulering ("föremål" i 27 kap. rättegångsbalken) inte omfatta fast

egendom. För att beslag av fastigheter ska vara möjligt krävs således en översyn av reglerna i 27 kap. rättegångsbalken – se avsnitt 7.4.

Det förekommer redan idag att fast egendom tas i anspråk och förverkas. Enligt Lantmäteriets erfarenhet sker det mycket sällan men i dessa fall har Lantmäteriet involverats i olika delar. Dels för anteckningar i fastighetsregistrets inskrivningsdel om förvar och kvarstad och dels i den efterföljande processen med lagfart för statens räkning efter att egendomen har förverkats. Även om förslagen i sig inte påverkar möjligheten till förverkande av fast egendom, kan det antas att de kommer innebära att det blir vanligare med förverkande av fast egendom eller tomträtt. Lantmäteriet vill därför betona betydelsen av att frågor och processer kring domstolsforum för förverkande av fast egendom eller tomträtt (jfr. 10 kap. 10 § rättegångsbalken), äganderättsövergång och lagfartsansökan klargörs inom de myndigheter som hanterar ärenden om förverkande av fast egendom eller tomträtt.

Det kan annars finnas risk för situationer där det uppstår ett glapp mellan den tidpunkt exempelvis en dom eller ett beslut vinner laga kraft eller ett kvarstadsbeslut upphävs, innan staten har möjlighet att söka lagfart på den förverkade egendomen. Detta gäller särskilt eftersom det idag saknas stöd för att göra någon anteckning i fastighetsregistret om ett beslut av förverkande och det därför finns en risk för att egendomen under en sådan mellanperiod kan säljas vidare. Om det inte är möjligt att åstadkomma en rättssäker hantering genom rutinåtgärder, anser Lantmäteriet att det bör utredas om författningsstöd ska införas för att göra en anteckning om förverkande i fastighetsregistrets inskrivningsdel samt vilken rättsverkan en sådan anteckning bör få.

Lantmäteriet vill härutöver belysa att även om uppgifter i fastighetsregistret normalt är offentliga kan vissa uppgifter omfattas av sekretess.

Lantmäteriet bedömer att det finns rättsliga begränsningar av sättet som utredande myndigheter kan få tillgång till fastighetsinformation.

- Lagen om fastighetsregister (2000:224) innehåller kraftiga begränsningar av möjligheten att söka på bland annat personnummer vid direktåtkomst till fastighetsregistret (7 §). Därför behöver utredande myndigheter använda andra sätt för att få information om en persons hela fastighetsinnehav.

- Informationssäkerheten för särskilt känslig kommunikation mellan Lantmäteriet och andra myndigheter som begär information ur fastighetsregistret skulle öka om kommunikationen gick över ett säkert kommunikationsnätverk. Ett behov av sådan säker kommunikation kan t.ex. finnas inom ramen för en brottsutredning. Frågan om Lantmäteriet har tillräckligt rättsligt stöd för att utveckla tjänster och tekniska lösningar särskilt anpassade till brottsbekämpande myndigheters behov skulle behöva utredas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Susanne Ås Sivborg.

Föredragande i ärendet har varit strategichefen Per Sörbom. I den slutliga handläggningen har även deltagit ställföreträdande generaldirektören Anders Lundquist, verksamhetsområdeschefen Anders Sandin, chefsjuristen Maria Monthure samt juristerna David Fridh, Anna Hylander och Tove Korske.

För Lantmäteriet

Susanne Ås Sivborg
Generaldirektör